

Riktlinje för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv

Dokumenttyp	Riktlinje
Fastställt/upprättad	Kommunfullmäktige 2022-12-21, § 64
Senast reviderad	
Detta dokument gäller för	Samtliga nämnder
Giltighetstid	Tills vidare
Dokumentansvarig	Ekonomichef
Dnr	2022–250

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Inledning.....	3
God ekonomisk hushållning.....	3
Mål för god ekonomisk hushållning.....	3
Mål för verksamheterna.....	3
Finansiella mål.....	3
Resultatutjämningsreserv.....	4
Kommunallagens bestämmelser.....	4
Riktlinjer för resultatutjämningsreserven i Hjo kommun	5
Reservering till RUR.....	5
Disponering av RUR.....	5
Beslut om disponering av och reservering till RUR.....	5

Inledning

Kommuner ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Enligt kommunallagen (2017:725, 11 kap.) ska kommunerna ha verksamhetsmål och finansiella mål som främjar god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige ska besluta om en riktlinje för god ekonomisk hushållning. Om kommun har en resultatutjämningsreserv ska riktlinjerna även ange hanteringen av denna reserv

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning bygger på långsiktigt tänkande och att varje generation som lever och verkar i Hjo står för de kostnader som de ger upphov till. I kommunlagen ställs krav på att kommunfullmäktige ska besluta om mål och riktlinjer för verksamheten och ekonomin som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Den kommunala verksamheten ska bedrivas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Detta är uttryckt i kommunallagen i form av det så kallade balanskravet. På lång sikt räcker det inte med ett nollresultat för att bevara kapaciteten. Det krävs ett årligt överskott för att finansiera investeringar och för att säkerställa att det egna kapitalet inte minskar i värde.

För Hjo kommun innebär God ekonomisk hushållning att resurserna i verksamheten ska användas till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Visionens utvecklingsområden och kommunfullmäktiges prioriterade mål är styrande för all verksamhet och utveckling.

Mål för god ekonomisk hushållning

Mål för verksamheterna

Kommunallagen stadgar att kommunfullmäktige ska besluta om mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Det innebär att resurserna i verksamheten ska användas till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna har uppnåtts och följts.

I samband med beslut om Budget och verksamhetsplan fastställer kommunfullmäktige mål för verksamheten. Dessa mål följs årligen upp i samband med delårs- och årsbokslutet. Vid uppföljningen görs en sammantagen bedömning av mätbara mått och icke mätbara resultat. Resultatet av bedömningen ligger till grund för kommunstyrelsens redovisning till fullmäktige när det gäller om verksamhetens resultat är förenligt med god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

Enligt kommunallagen ska kommunen i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp i årsredovisning och i delårsbokslut.

Hjo kommuns långsiktiga finansiella mål innebär att varje generation själv ska bära kostnaderna för den kommunala service som den konsumerar. Kommande generationer ska inte behöva betala för det som tidigare generationer förbrukat. Hjo kommuns finansiella mål tar sikte på och anger nivåer för:

- Årets resultat
- Soliditet
- Självfinansieringsgrad av investeringar

I samband med beslut om budget och verksamhetsplan fastställer kommunfullmäktige nivån för finansiella mål för kommande budgetår och resterande år i planperioden. Aktuella ekonomiska förutsättningar för Hjo kommun tas i beaktande när nivån för de finansiella målen fastställs. För ett enskilt år eller en planperiod kan det innebära att de långsiktiga finansiella målen inte uppnås, utifrån att det inte är ekonomiskt eller verksamhetsmässigt försvarbart.

Resultatutjämningsreserv

Kommunallagens bestämmelser

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Resultatutjämningsreserven gör det möjligt att avsätta en del av ett överskott i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som kan uppstå till följd av konjunkturförsämring, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. Syftet med resultatutjämningsreserven är alltså att möta konjunkturvariationer för att nå stabila förutsättningar för kommunens verksamheter.

RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Kommunfullmäktige beslutar om inrättande av RUR och fastställer riktlinjer för hanteringen av den. Kommunfullmäktige beslutar också om reservering till och disposition ur denna reserv.

Enligt kommunallagen får reservering till RUR göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger:

- en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller
- två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Vid uträkning av avsättningen utgör balanskravsresultatet, som det definieras i Lag om kommunal bokföring och redovisning, grund för beräkningen.

Kommunallagen stadgar att medel från en resultatutjämningsreserv får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Någon närmare precisering än så görs inte. Resultatutjämningsreserven ska användas för att reglera underskott som uppkommit till följd av konjunkturella variationer, exempelvis försämrade eller negativ skatteunderlagstillväxt.

Riktlinjer för resultatutjämningsreserven i Hjo kommun

Reservering till RUR

Reservering får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger 1 procent (vid positivt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser annars 2 procent) av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämnings.

Disponering av RUR

Resultatutjämningsreserven får användas för att nå ett nollresultat när kommunens balanskravsresultat är negativt. Något av följande kriterier ska vara uppfyllda för att reserven ska få nyttjas:

- förändringen av den underliggande skatteunderlagsutvecklingen i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren med en procentenhet eller mer.
- Årets balanskravsresultat är negativt till följd av intäktsminskningar och/ eller kostnadsökningar av tillfällig och extraordinär karaktär.

Beslut om disponering av och reservering till RUR

Beslut om disponering av medel från resultatutjämningsreserven fattas i samband med fullmäktiges budgetbeslut men prövas och kan revideras i samband med bokslut

Beslut om reservering till resultatutjämningsreserven fattas i samband med fullmäktiges budgetbeslut men prövas och kan revideras i samband med årsbokslut.

I samband med behandling av delårsbokslut och bokslut kan kommunen behöva fatta beslut om en omprövning av reservering respektive disponering. Om det krävs åtgärder i verksamheterna kan dessa eventuellt vägas mot att disponera medel ur resultatutjämningsreserven under förutsättning att skatteunderlagsutvecklingen och årets balanskravsresultat medger detta.